VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XVI. évfolyam, 4824. szám

4 oldal, 20 bani

Szombat, 1960. szeptember 10.

Lapunk tartalmából:

— A román sport nagyszerű diadala 2. old.
— Termelési értekezlet — minőségi munka a Vörös Trikógyárban is édestestvérek 2. old.
— Ami jó és ami rossz Fakerten 2. old.
— Az ácsbrigád 2. old.
— N. Sz. Hruscsov elutazott az ENSz-közgyülésre 3. old.
— Az angol sajtó N. Sz. Hruscsov részvételéről az ENSz-közgyülésen 3. old.
— A Bolgár NK küldöttsége az ENSz-közgyülésen 3. old.
— Részvéttáviratok Wilhelm Pieck elhunyta alkalmából 3. old.
— Az angol szakszervezetek kongresszusának munkálatai 3. old.
— Az SzVSz szolidaritási nyilatkozata a kubai dolgozókkal és néppel 3. old.
— Menetelés a nukleáris lefszerelésért 3. old.
— Kire szavaznak az amerikai szakszervezeti tagok? 3. old
— A szöuli diákok tüntetése 3. old.
— Képben — Irásban 4. old.

WILHELM PIECK, az NDK elnökének emlékezetére

A német néphű fia

Wilhelm Pieck elvtárs, a német nép hü fia, a német és a nemzetközi munkásmozgalom kiváló harcosa, a Német Demokratikus Köztársaság elnöke, a Németország Szocialista Egységpártja KB Politbürójának tagja elhunyt. A gyászhir nemcsak Németországban, hanem az egész világon megremegteti a munkások, a dolgozó százmilliók szivét.

Több mint 65 esztendős forradalmi harc, a dolgozó nép felszabaditásáért vállalt önfeláldozó küzdelem, a szocializmus épitéséért, a béke megóvásáért végzett fáradhatatlan munka, hüség a munkásosztály, a dolgozó nép ügyéhez, a marxizmus-leninizmus diadalmas tanitásához, rettenthetetlen bátorság, bölcs előrelátás, bizalom a szocializmus, a kommunizmus diadalában — ime, ezek Wilhelm Pieck elvtárs életének felejthetetlen jellemvonásai. A gyász fájdalmas óráiban a harcos kommunista Wilhelm Pieck alakja magasodik a német nép és a nemzetközi munkásmozgalom elé. Wilhelm Pieck elvtárs, Lenin példáját követve, németországi harcostársaival, Karl Liebknecht-tel, Roza Luxemburggal és Ernst Thälmannal együtt a legnehezebb időkben a forradalmi harc minden áldozatát vállalta, hogy diadalra segitse a proletariátus ügyét, a szocializmus nagy eszméjét. Élete elválaszthatatlanul egybefonódik a németországi munkásosztály harcával, Németország Kommunista Pártjának történetével, amelynek egyik megalapitója volt. A fiatal munkás a tőkés kizsákmányolás minden keserüségét átélte s a marxista-leninista céltudatossággal, a szocializmus győzelmébe vetett szilárd hittel szállt szembe a tőkésekkel, földesurakkal és a német militaristákkal, a német nép és a dolgozó százmillók ellenségeivel. Egész életén át osztályához hüen, osztályát tanitva, lelkesitve küzdött azért, hogy forrón szeretett hazájában is megvalósuljon a legigazságosabb társadalmi rendszer — a szocializmus és a kommunizmus.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom hatalmas lendületet adott a szocialista forradalmi mozgalomnak Németországban. Wilhelm Pieck elvtársat a harcoló munkásosztály első soraiban találjuk a Weimari Köztársaság idején és később, amikor a hitleri fasizmus tobzódása halálra üldözte a német nép legjobb fiait, bemocskolta a német nép nemzeti önérzetét. Börtönnel, ellenforradalmi különitményekkel dacolva, életét szinte pillanatonként kockára téve küzdött szeretett hazájának felszabaditásáért. A fasizmus elleni következetes harcát, az antifasiszta erőket egy táborba tömöritő munkáját példaként idézik ma is a Nyugat-Németországban az ujraszervezkedő fasizmus ellen küzdő harcosok. Wilhelm Pieck elvtárs élete, harca fényes példája annak, hogy a német hazafiak számára hazaszeretetük és becsületük próbaköve a fasizmus elleni harc.

Wilhelm Pieck elvtárs, a harcos munkásforradalmár engesztelhetetlen ellensége volt a német militarizmusnak, a német népet és a világ né-

(Folytatása a 3-ik oldalon)

TÁVIRAT

Németország Szocialista Egységpártja Központi Bizottságának.
a Német Demokratikus Köztársaság Minisztertanácsának,
a Német Demokratikus Köztársaság Népi Kamarájának

Szeretett elvtársak!

A Román Munkáspárt Központi Bizottsága, a Román Népköztársaság Minisztertanácsa és a Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyülésének Elnöksége, legőszintébb részvétét fejezi ki Önöknek és osztozik az Önök mélységes fájdalmában, amelyet a német nép nagy fiának, szeretett barátunknak és elvtársunknak, Wilhelm Piecknek, a Német Demokratikus Köztársaság elnökének, Németország Szocialista Egységpártja KB Politbürója tagjának, a nemzetközi munkásmozgalom kiváló harcosának elhunyta váltott ki.

Wilhelm Pieck elvtárs személyében a német népnek olyan kipróbált vezetője volt, aki életének több, mint 60 esztendejét a forradalmi tevékenységnek szentelte, aki szilárdsággal és a munkásosztály ügye iránti határtalan odaadással küzdött a német nép létérdekeiért, a marxizmus-leninizmus halhatatlan eszméinek diadaláért.

Wilhelm Piecknek, Ernst Thälmann fegyvertársának neve elválaszthatatlanul összeforrt a Német Kommunista Párt és Németország Szocialista Egységpártja létrehozásával. Németország munkásosztályának harcával, a militarizmus és a fasizmus ellen, a szabadságért, demokráciáért és a szocializmusért vivott harcával. Wilhelm Pieck elvtárs egyik megalapitója Németország történelme első munkás-paraszt államának — a Német Demokratikus Köztársaságnak — és utolsó leheletéig az egységes, demokratikus és békeszerető Németország létrehozásáért harcolt.

Wilhelm Pieck elvtárs halálával nagy veszteség érte az egész nemzetközi munkásmozgalmat. A román nép emlékezetében örökké élni fog Wilhelm Pieck elvtársnak, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom egysége és összefogottsága megszilárditásáért, a béke és a szocializmus diadaláért küzdő fáradhatatlan harcosnak ragyogó alakja.

A ROMÁN MUNKÁSPÁRT KÖZPONTI BIZOTTSÁGA — A ROMÁN NÉPKÖZTÁRSASÁG MINISZTERTANÁCSA — A ROMÁN NÉPKÖZTÁRSASÁG NAGY NEMZETGYÜLÉSÉNEK ELNÖKSÉGE

Mélységes gyász a Német Demokratikus Köztársaságban

BERLIN. (Agerpres). Az ADN jelenti: A Német Demokratikus Köztársaság lakossága mélységes fájdalommal fogadta azt a hirt, hogy elhunyt Wilhelm Pieck, a Német Demokratikus Köztársaság, az első német munkás-paraszt állam elnöke. Wilhelm Pieck neve örökre egybefonódik a német munkásosztály évtizedes harcával s e harcnak a Német Demokratikus Köztársaság létrehozása által történt kiteljesitésével.

Miután a rádió- és televizióállomások bejelentették a gyászhirt, az egész köztársaságban egy pillanatnyi csöndd el adóztak az elhunyt emlékének. A balti-tengeri hajógyárakban, a Zwickau és Cottbus tartományi bányákban, az egész köztársaság városaiban és falvaiban félárbócra eresztették a zászlókat. A magdeburgi Ernst Thälmann üzemben — a Német DK legnagyobb fémipari vállalatában — a munkások, mérnökök és technikusok kitüzték Wilhelm Pieck gyászkeretes arcképét. A városi és falusi iskolákban félbeszakitják a leckék s egy pillanatnyi csönd után a tanárok méltatták a tanulók előtt Wilhelm Pieck harcát, a német nép boldogságának szentelt példamutató életét.

Walter Ulbricht az NSzEP KB első titkára, a Minisztertanács első alelnöke részvétét nyilvánitotta az elhunyt rokonainak azért a nagy veszteségért, amely őket és az egész német népet érte.

A Német DK fővárosa, a demokratikus Berlin gyáraiban és üzemeiben a dolgozók gyászgyüléseket tartanak. A Német DK elnökének székháza, az NSzEP KB székháza, a minisztériumok palotája, a berlini városháza fölött félárbócra eresztették a zászlót. A városok utcáin mindenütt gyászlobogók lengenek.

(Folytatása a 3-ik oldalon)

Közlemény

A Román Munkáspárt Központi Bizottsága, a Román Népköztársaság Minisztertanácsa és a Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyülésének Elnöksége elhatározta, hogy a szombati napot, 1960 szeptember 10-ét, — Wilhelm Pieck elvtársnak, a Német Demokratikus Köztársaság elnökének, Németország Szocialista Egységpártja Központi Bizottsága Politbürója tagjának temetése napját — gyásznapnak nyilvánitja.

Mélységes együttérzéssel

Mély fájdalommal és szomorusággal értesültünk arról, hogy elhunyt Wilhelm Pieck elvtárs, a német nép hü fia, a német és a nemzetközi munkásmozgalom kiváló harcosa, a Német Demokratikus Köztársaság elnöke, Németország Szocialista Egységpártja Központi Bizottsága Politbürójának tagja.

A gyász fájdalmas óráiban mélységes együttérzésünket fejezzük ki a német néppel, osztozunk nagy fájdalmában. Wilhelm Pieck elvtársra mindig ugy emlékezünk vissza, mint aki egész életét a munkásosztály érdekeinek szolgálatába állitotta, magasra emelte a szocializmus épitésének zászlaját, aki a béke megvédésének fáradhatatlan harcosa volt.

A világ dolgozóival együtt emlékezünk most a nemzetközi munkásmozgalom egyik élharcosára. Eredményekben gazdag, gyümölcsöző életutat járt be Wilhelm Pieck elvtárs, a német nép kipróbált harcosa, Németország Szocialista Egységpártjának kiváló vezetője.

A dolgozó nép felszabaditásáért vállalt önfeláldozó küzdelem, a szocializmus épitéséért, a béke megóvásáért végzett fáradhatatlan munka; a munkásosztály, a dolgozó nép ügyéhez, a marxizmus-leninizmus diadalmas tanitásához való hüség, bölcs előrelátás, a szocializmus, a kommunizmus diadalába vetett bizalom jellemezték több, mint hat évtizedes munkásságát.

Együttérzésünket, részvétünket fejezzük ki a német népnek az őt ért nagy veszteségért.

Molnár Miklós
a Dimitrov gyár forgószámoly osztályának dolgozója

Tovább viszik a zászlót

Mély megrendüléssel értesültem Wilhelm Pieck elvtársnak, a Német Demokratikus Köztársaság elnökének, a német és a nemzetközi munkásmozgalom kiváló harcosának elhunytáról. Egész életén át osztályához hüen, osztályát tanitva, lelkesitve küzdött azért, hogy forrón szeretett hazájában is megvalósuljon a legigazságosabb társadalmi rendszer, a szocializmus és a kommunizmus.

Wilhelm Pieck elvtársra, mint a szocializmus fáradhatatlan harcosára emlékeznek Németország és az egész világ dolgozói. Gazdag tapasztalata, elmélyült marxista-leninista tudása, a munkásosztály ügye iránti hüsége révén, felejthetetlen érdemeket szerzett a demokratikus Németország megteremtéséért folyó harcban. A fasizmus elleni következetes harcát, az antifasiszta erőket egy táborba tömöritő munkáját, példaként emlitik ma is a Nyugat-Németországban ujra szervezkedő fasizmus ellen küzdő harcosok. A második világháboru idején minden erejével segitette a szovjet hadsereg küzdelmét a fasizmus szétzuzásáért, hazája felszabaditásáért. Nagy része volt az első német-munkás paraszt állam megteremtésében és a szocializmus alapjainak lerakásában a Német Demokratikus Köztársaságban.

A TEBA-gyár dolgozói is el nem muló tisztelettel és megbecsüléssel emlékeznek meg Wilhelm Pieck elvtársról abban a biztos tudatban, hogy azt a zászlót, amelyet ő emelt a magasba, tovább viszik a német nép legjobb fiai a szocializmus győzelméért a Német Demokratikus Köztársaságban, a béke diadaláért egész Németországban.

Varjas Béla
mérnök,
a TEBA-gyár fonódájának üzemvezetője

Emlékét örökre szivünkbe zárjuk

A rádióból és a sajtóból értesültem arról, hogy elhunyt Wilhelm Pieck elvtárs, a Német Demokratikus Köztársaság elnöke, a német nép hü fia. A gyászhir nemcsak Németországban, hanem az egész világon megremegteti a dolgozó százmilliók szivét.

Az Egyesitett Közkórház egész orvosi kara és én személyesen is mélységes fájdalommal vettem tudomásul, hogy Wilhelm Pieck elvtárs szive megszünt dobogni. Elhunyt a német nép egyik hü fia, aki egész életét a munkásosztály, Németország, a béke és a szocializmus ügyének szolgálatába állitotta. A szocializmus zászlajához, amelyet a mult század utolsó évtizedében vett kezébe, mindvégig hü maradt.

Wilhelm Pieck elvtársra, mint a szocializmus fáradhatatlan harcosára emlékeznek Németország és a világ dolgozói. Wilhelm Pieck elvtárs egész életében a munkásosztály egységéért, a német nép szocialista jövőjéért küzdött. A felszabadulás után töretlen hittel látott hozzá, a német kommunisták soraiban, az első német munkás-parasztállam és a szocializmus alapjainak megteremtéséhez, a Német Demokratikus Köztársaságban. Fáradhatatlanul hirdette, hogy a német nép haladásának és boldogulásának legfőbb záloga a Szovjetunióval és a szocialista tábor többi országával való testvéri barátság és megbonthatatlan szövetség. Gyümölcsöző életutat járt be Wilhelm Pieck elvtárs. Ez az ut a német munkásosztály küzdelmes, de győzelmekben gazdag történelmi utját is példázza.

Csakugy, mint hazánk egész dolgozó népe, az Egyesitett Közkórház munkaközössége is mélységes fájdalommal bucsuzik Wilhelm Pieck elvtárstól, akinek emlékét örökre szivünkbe zárjuk.

Dr. Rozenberg Zoltán,
az Egyesitett Közkórház igazgatója

Városunkból — rajonunkból

Traktoralkatrész műanyagból

A Bernáth Andor gépjavitó központ dolgozói nagy örömmel fogadták pártunknak és kormányunknak az uj technika bevezetésével kapcsolatos határozatát. A müszaki dolgozók ennek nyomán tervet állitottak össze, melyben összefoglalták a tennivalókat. Ebben nemcsak saját elgondolásaikat, hanem a dolgozóktól érkezett értékes javaslatokat is belefoglalták. E tennivalók megvalósításával nagy mértékben hozzájárulnak a munka megkönnyitéséhez, a termelékenység növeléséhez, ezenkivül jelentős megtakaritásokat eszközölnek.

A fémek müanyaggal való helyettesitése céljából Szumerel Géza a közelmultban uj javaslatot tett, melynek alkalmazása jelentős megtakaritást jelent a vállalatnak. A javaslat szerint a KD traktorok motorjánál egy fémalkatrészt müanyagból készült alkatrésszel helyettesitenek. A müanyag keverékét a gyárban állitották össze és annak minősége kitünően megfelel a követelményeknek. Eddig 1.000 darab traktornál e fémalkatrész nyersanyaga 104 lejbe került, a müanyag felhasználásával ez az összeg jelentősen csökkent. Ugyanis ezer darab müanyag alkatrész mindössze 18 lejbe kerül.

Ilyen és ehhez hasonló javaslatoknak az életbeléptetésével a gépjavitó központ dolgozói sikeresen járulnak hozzá pártunknak az uj technika bevezetésével kapcsolatos határozata megvalósításához, az önköltségi ár és a traktorok önsulyának csökkentéséhez, valamint a javitások minőségének emeléséhez.

Lelkes munkaközösség

A mácsai malom a rajoni helyiipari vállalat egyik élenjáró egysége. Naponta érkeznek ide Kürtös, Kisiratos, Szentmárton és más községbeli kollektivisták buzával megrakott szekerei. A malom munkaközössége naponta teljesiti, sőt tulszárnyalja őrlési előirányzatát; ugyanis minden nap több, mint 15.000 kiló buzát őrölnek.

A pártoktatási körök propagandistáinak figyelmébe!

Hétfőn, szeptember 12-én, fél 5 órakor valamennyi pártoktatási kör propagandistái jelenjenek meg a pártkabinetben.

Kommunisták az élen

A Müszaki Tudományos Ülésszakok Hónapja alkalmával, a November 7-gyár dolgozói széleskörü tevékenységet fejtenek ki a belső tartalékok feltárásáért. A belső tartalékok feltárásában eddig az élesztőgyár dolgozói járnak élen, akik 12 javaslatot terjesztettek elő a belső tartalék feltárása céljából. Az előzetes számitások azt mutatják, hogy e javaslatok alkalmazásával több, mint 78.000 lej értékü megtakaritást érnek el. Ugyancsak jó eredményről számolhatnak be a malom részlegen is, ahol eddig 7 javaslatot terjesztettek elő, ami több, mint 73.000 lej értékü megtakaritást biztosit. A belső tartalék feltárásában elsősorban a gyár kommunistái fejtettek ki fáradhatatlan munkát.

Versenyben az újitók

A Ranghet szerszámgépgyár dolgozói élénk tevékenységet fejtenek ki a Müszaki Tudományos Ülésszakok Hónapja keretében. A hónap rendezvényeinek megszervezésével tiztagu müszaki bizottság foglalkozik. A bizottság az ülésszakok hónapjának kezdetén 16 pontból álló munkatervet készitett amely a müszaki szinvonal emelését, a gépek kapacitásának és termelékenységének fokozását tüzte ki fő célként. Emellett nagy figyelmet fordított a dolgozók szakmai nevelésére is. Igy a napokban értékes előadást tartottak az S-3 tipusu esztergapad korszerüsitéséről, a terv ütemes teljesitésének feltételeiről, a gyár fejlődési távlatairól. Az előadáson több, mint 100 dolgozó vett részt.

A Müszaki Tudományos Ülésszakok Hónapja keretében ujitási versenyt is kezdeményeztek. A verseny időszakában benyujtott ujitási javaslatok közül az első hármat a szokásos jutalmon kivül külön dijazásban részesitik. Ez a kezdeményezés nagy érdeklődést keltett a dolgozók körében. Bizonyiték erre az is, hogy az első két nap alatt 8 ujitási javaslatot nyujtottak be.

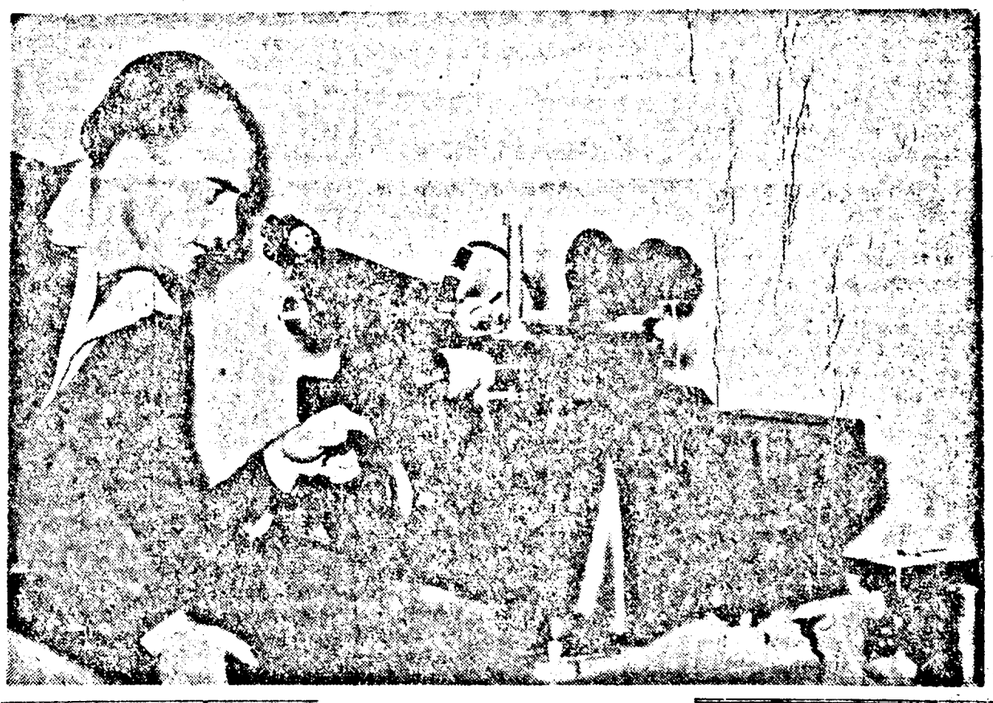

Moțiu Nicolae technikus, a Ranghet szerszámgépgyár laboratóriumában dolgozik. Pontos, figyelmes munkája nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a gyárból kiváló minőségü esztergagépek kerüljenek ki.

Hirek az Arad-környéki kollektiv gazdaságokból

A közös munka előnye

1959 tavaszán alakult a gáji Unirea kollektiv gazdaság. Ekkor 146 család lépett a közös gazdálkodás utjára 324 hektár földdel. Ma a közös gazdaságban 529 család, 1.141 hektár földön gazdálkodik együtt.

A pártalapszervezet irányitásával a kollektivisták egyre jobb eredményeket érnek el a gabona termesztésben, az állatállomány növelésében, a kertészetben. A kalászosok betakaritását idejében befejezték, és jó feltételek között kezdhették meg a 40 százalékos előlegosztást.

A kollektivisták, akik egész évben szorgalmasan dolgoztak, bőséges javadalmazásban részesülnek. Lădău Alexandru feleségével szeptember 1-ig 468 munkanapegységet teljesitett, amiért 40 százalékos előleg osztáskor 1.193 kiló buzát, 2.808 lejt, valamint árpát, zabot és más terményt kapott. Crucean Alexa családjával 401 munkanapért 1.022 kiló buzát, 2.406 lejt és különböző terményeket vitt haza. Bodrojan Nicolae egyedül dolgozott, és szeptember 1-ig 256 munkaegységet teljesitett. Ezért 653 kiló buzát, 1.533 lejt és különböző mezőgazdasági terményt kapott.

A gáji kollektivisták megfogadták, hogy a jövőben az agrotechnikai szabályok előirásainak megfelelően még jobban dolgoznak, hogy gazdagabb, bőségesebb termést érjenek el.

Fekete Károly és Meruța Pascu
levelezők.

Nagyobb figyelmet a magasterméshozamu buzafajták kicserélésére

A városkörnyéki kollektiv gazdaságokban ebben az évben több, mint 1.800 hektáron vetnek magas terméshozamot biztositó buzafajtát, igy a többi között az ujaradi kollektiv gazdaságban 350 hektáron, a kisszentmiklósiban 320 hektáron, a gáji kollektiv gazdaságban 246 hektáron, a mikelakaiban 221 hektáron, stb. termelnek kenyérgabonát. A vetésre váró nagy területek szükségessé teszik, hogy a kollektiv gazdaságok vezetőtanácsai és a városi néptanács mezőgazdasági osztálya idejében gondoskodjék a szükséges vetőmag biztositásáról. Amint a jelenlegi helyzet mutatja, ez azonban nem mindenütt történt meg. Egyes gazdaságok még nem kezdték meg a magasterméshozamu buzafajta-vetőmagvak átvételét. Mind a városi néptanács mezőgazdasági osztályának, mind pedig a kollektiv gazdaságok vezetőtanácsainak haladéktalanul lépést kell tenniök, hogy megkezdjék, illetve meggyorsitsák a szükséges vetőmagvak csere utján történő átvételét.

Szorgalmazni kell a vetőszántás elvégzését

Mind jobban közeleg az őszi vetési munkálatok megkezdésének ideje. A feladatok jó körülmények között való elvégzése érdekében szükséges, hogy a városkörnyéki kollektiv gazdaságok vezetői is idejében felkészüljenek a munkára. Eddig már több kollektiv gazdaságban nagyobb területeken végeztek vetőszántást. Az ujaradi kollektiv gazdaságban például több, mint 300 hektáron, a kisszentmiklósiban 170 hektáron végezték el ezt a munkát. Ezzel szemben a gáji kollektiv gazdaságban csak 35, a buzásban 20, a pernyávaiban pedig csak 18 hektáron szántottak. A mikelakai Muresul kollektiv gazdaságban pedig még meg sem kezdték ezt a munkát. A városkörnyéki kollektiv gazdaságokban mindenütt termesztettek különböző hüvelyes növényeket, valamint más olyan növényt, amelyeket korán betakaritottak és amelyek megfelelnek a buza előveteményének. A kollektiv gazdaságok vezetőtanácsainak intézkedniök kell, hogy a buza vetésére alkalmas földeken mindenütt haladéktalanul megkezdjék a vetőszántást.

Termelési értekezlet — minőségi munka

A Vörös Trikó gyárban is édestestvérek

MÁR JÓ IDEJE annak, hogy az aradi Vörös Trikó gyár vezetősége nem kapott panaszlevelet a termékek minőségére vonatkozólag. Jó és kellemes érzés ez. Több magabiztonságot ad a munkában, nagyobb lendületet a feladatok sikeres végrehajtásában. Több kiegyensúlyozottságot a versenyek szervezésében, az ellenőrzésben, bátor felfelé ivelést a terven felüli vállalások teljesítésében. S mindennek egyik oka éppen ez: nem panaszkodtak a munkájukra, nincs ilyen megjegyzés: „Nem vesszük át az árut, rossz a minőség...“ S hogy ez a Vörös Trikó gyárban meghonosodott — annak megvan a maga külön magyarázata. A konfekció részlegen — ahol éppen a minőség kérdését elemezték, — Féder Anna mérnök, a részleg vezetője ezt mondta:

— Valóban, munkánkra nem volt panasz. S ez boldogsággal tölt el bennünket, különösen most, amikor a III. pártkongresszus dokumentumainak szellemében a megnövekedett tervfeladatok, az egyre jobb minőség megvalósításáért harcolunk. Tudom, minden munkahelyen vannak nehézségek. Nálunk sem megy mindig minden ugy, mintha golyóscsapágyon gördülne, vannak apróbb hibák, kisebb mulasztások. De egy biztos: a havonta megtartott termelési értekezletek a termelés emelésének és a minőség megjavításának igazi szószékévé váltak. Nincs olyan termelési értekezlet, ahol ne esne szó a minőségről, ahol ne hangzana el javaslat a munka megjavitása érdekében.

S hogy ez mennyire igaz, bizonyitják a tények is. A multkoriban arról volt szó, hogy Schritter Katalin nem dolgozik mindig kifogástalanul. Amit kiad a kezéből, még javitásra, igazitásra szorul. Javaslat hangzott el: helyezzék más, könnyebb munkafázishoz. A részleg vezetősége nem is habozott sokat, máshova helyezte, ahol most már megfelelően dolgozik és minőségi munkájában nincs hiba. Heidt Rozália sem „boldogult“ jól a fázisán. Persze a többiek, amint észrevették a segitségére siettek. Figyelmeztették. Igy sem sikerült. A végén más munkára helyezték, ugyancsak a konfekciórészlegen. Uj munkahelyén már jobban dolgozik s eredményei azt igazolják, hogy a részleg vezetősége helyesen cselekedett, amikor más beosztást adott neki.

Pankovits Magda, a részleg egyik élmunkásnője ezt mondja, amikor a minőségről kérdezzük:

— A termelési értekezletek igen hasznosak. Azt tapasztaltam, hogy a korábbi évekhez viszonyitva, már tavaly is, de különösen ebben az esztendőben egyre magasabb a termelési értekezletek szinvonala. Az értekezletek egész hónapra irányt, utmutatást nyujtanak. Ebben rejlenek sikereink. Mert ilyenkor nemcsak a hibák kerülnek felszinre, de egész sor javaslat hangzik el, egyik ilyen, másik olyan s amikor összevetjük őket látjuk: valamennyi hasznos. Ami a minőséget illeti — innen indul: a termelési értekezletekről és a szalagokon válik kézzelfoghatóvá.

TEHÁT MINDENKI a termelési értekezletekkel kezdi. Innen indul ki: gondolatban is, tettekben is. Ez adja meg egész hónapra az utmutatást, ami a minőségi munkát, ami a ritmikus tervteljesitést illeti.

Stefan Daniel, aki évek óta példamutatóan élenjár a terveljesitésben és a minőségi munkában, hatodmagával dolgozik az egyik fázisnál. Ugy két-három hónappal ezelőtt azt javasolta, hogy a csoporton belül inditsanak kizárólag minőségi versenyt. Ki ad jobbat, de természetesen ugy, hogy tervét azért teljesitse és tulszárnyalja. A javaslatot az egész részlegen hasznosnak találták és élénk figyelemmel kisérték a csoport versenyét. Öntudatos munka, folyamatos termelés jellemezte a versenyt. A hónap végén az értékelésnél kiderült, hogy Stefan Daniel a győztes. De ő erről nem beszél, mással kezdi:

— Igaz, nem volt panasz munkánkra. Jómagam is tapasztaltam, hogy az üzem védjegyével ellátott áruk népszerüségnek örvendenek. Szivesen vásárolják azokat a holmikat, melyeket mi gyártunk. Mindenki tudja, hogy a gyári védjegy kötelez. S ez mindenkire vonatkozik. Eddig minden termelési értekezleten szó esett erről-arról. Én legközelebb azt szeretném javasolni, hogy ne csak itt nálunk, hanem üzemünk többi részlegén is, a kölcsönös segitségnyujtás szellemében induljanak meg a csoportos minőségi versenyek. Gyorsan tudunk dolgozni. Ez már bebizonyosodott. Jól kell dolgozni, hogy még jobb hirünk legyen, még keresettebbek legyenek cikkeink. Ezt kel „bevinni“ a termelési értekezletekre...

AZ Ő KEZDEMÉNYEZÉSE volt az is, hogy vállalta: 300 méter cérnát takarit meg naponta. Nem hagyja rá a centimétereket. Minek? Megtakaritja, s egyéni számláján aztán természetesen növekednek a számok. Ez ugyan nem tartozik szorosan a minőséghez, de nagyon szép példa, amelyhez hasonlót nem egyet találunk a Vörös Trikó gyárban.

Megállapithatjuk, hogy a Vörös Trikó gyárban jó a minőség. Nemcsak a konfekció részlegen, hanem a többieken is. Az is igaz, hogy a termelési értekezleteken elhangzott javaslatok gyorsan megvalósulnak, mert a kezdeményezések megvalósitásában élen járnak a kommunisták. Ők azok, akik bátran, a hibák feltárásával s kiküszöbölésével harcolnak a minőség növekedéséért, ők azok, akik mindig ott vannak segitségre szoruló társaik mellett. Igaza volt Pankovits Magda és Stefan Daniel elvtársaknak: a termelési értekezletek adják meg az irányt egész hónapra. S csak azért nincs különösebb hiba a szalagokon, mert jók a termelési értekezletek.

Ugy gondoljuk, hogy még a következő értekezlet előtt, jó lenne gondolkozni azon, amit Stefan Daniel forgat a fejében: megszervezni a részlegen, csoportonként a minőségi versenyt.

Ez lenne a következő lépés, a még jobb minőség felé... amire a gyár védjegye kötelez...

Böszörményi Zoltán

Pártaktivistákból álló küldöttség utazott a Csehszlovák Szocialista Köztársaságba

A Román Népköztársaság és a Csehszlovák Szocialista Köztársaság közti mezőgazdasági tapasztalatcsere keretében csütörtökön délelőtt pártaktivistákból álló küldöttség utazott Prágába. A küldöttség vezetője Nicolae Marchian elvtárs, az RMP KB tagja, az RMP Sztálin tartományi bizottságának első titkára.

A küldöttséget Ilie Verdeț elvtárs, az RMP KB tagja, Constantin Lazarescu elvtárs, az RMP KB póttagja és több pártaktivista kisérte ki a Bănease-i repülőtérre.

A román sport nagyszerű diadala

Biztunk, nagyon biztunk Balázs Jolánban. Mégis szurkoltunk olimpiai győzelméért. A XVII. Olimpiai Játékok versenyein több esetben hiábavalóaknak bizonyultak a számitások, amelyeket a szakértők az előző eredmények alapján állitottak össze. Számos esélyes, közöttük világcsucstartók még döntőbe se jutottak. A döntőkben pedig azok győztek, akiknek helyén volt a szivük... És Balázs Jolánnak helyén volt a szive. Forró hazaszeretete parancsolt az izmoknak és az idegeknek. Hazánkra gondolt, amikor minden idegszálával összpontositott és rohamra indult a magasság legyőzéséért... Sikerült! Olyan eredménnyel és olyan körülmények között győzött és szerezte meg Népköztársaságunk számára az olimpiai aranyérmet, amely szinte páratlan az Olimpiai Játékok történetében. Nem hiába állapitják meg a világ minden részében, hogy a Római Olimpiai Játékok sportszempontból a legjobban sikerültek és felülmulják az eddig megrendezett világversenyeket. Azt már emlitettük, hogy biztos győztes nem volt. Az egyes atlétikai, vagy uszószámok századmásodperceken dőltek el és sokszor csak a célfotó tudta megállapitani a győztest, mert az emberi szem erre képtelen volt. Az ugró és dobószámokban szintén rendkivül szoros eredmények adódtak és nem egyszer még az ötödik, vagy hatodik helyezet is olyan eredményt ért el, amellyel az előző olimpián bajnokságot is nyerhetett volna... Balázs Jolán pedig kerek 14 centiméterrel szárnyalta tul versenytársait... Tudor Vornicu, az Agerpres különtudositójának jelentésében olvashattuk, az 1,68-as magasságnál tizen már kiestek a versenyből. Balázs Jolán ezt a magasságot könnyedén, első kisérletre átugrotta, ugyancsak első kisérletre repült át a 1,71-es magasság felett is. Következett a 1,73 centiméter, versenyzőnőnk elsőnek ugrotta át a lécet, mig versenybe maradt három társa leütötte... Balázs Jolán ekkor már olimpiai bajnok volt. Megnyerte az olimpiai aranyérmet... A női magasugrás olimpiai bajnoka azonban nem elégedett meg ennyivel. Az Olimpiai Játékok történetében páratlan esemény történt. Arra kérte a versenybirákat, hogy tegyék fel a lécet 1,77-re. Joli kitünő eredményével akarta emlékezetessé tenni győzelmét. Ezután következett a versenyek legizgalmasabb pillanata. A stadion sokezer nézője szinte lélegzetét visszafojtva, csendben figyelte az ugrást. A vörösmezes Balázs Jolán lendületes rohama nagyszerüen sikerült, s könnyedén átsiklott a léc felett. Az egész stadion ünnepli a román versenyzőt. Uj olimpiai csucs született. De itt sem volt megállás. A 1.81 m-t második kisérletre ugrotta át és ezután a közönség tomboló lelkesedése közepette kéri, hogy emeljék a lécet 1,85 m magasságra. Es Balázs Jolán világcsucsa. Harmadik kisérletre sikerült beállitania saját világcsucsát.

Rendkivül nagyra kell értékelnünk ezt az eredményt, hiszen Balázs Jolánnak nemcsak a világ legjobbjaival kellett megküzdenie, hanem az időjárással is. A verseny tartama alatt eső volt és szél fujt. Es pedig az atlétáknak, de különösen az ugróknak talán legnagyobb ellenfele.

Ragyogó sikert vivott ki hazánknak Balázs Jolán és amikor az eredmény kihirdetéskor a győzelmi emelvény legmagasabb fokán állva átvette az aranyérmet és a római stadion győzelmi árbócára méltóságteljesen felkuszott szeretett hazánk lobogója és felhangzottak népköztársaságunk himnuszának magasztos akkordjai, gondolatban valamennyien jelen voltunk ennél a lélekemelő pillanatnál...

Balázs Jolán elérte minden sportoló legfőbb álmát, az olimpiai aranyérmet és a római stadionban megjelent sokezer néző tomboló lelkesedéssel ünnepelte a nagyszerü győzelmet. S ez a ragyogó siker további munkára, még jobb eredmények elérésére kötelez. Mi biztosak vagyunk abban, hogy ez a tehetséges, szorgalmas versenyző még sok örömet, sikert és győzelmet szerez majd népköztársaságunk sportjának...

Messer Sándor

Lungu Ioan a Dimitrov gyár villanyhegesztője normáját átlagosan 18 százalékkal teljesiti tul. Különben munka után esti liceumba jár, most iratkozott be a XI. osztályba. Célja, hogy tovább tanuljon s mérnök legyen.

Eddigi szorgalmas, kitartó és lelkiismeretes munkája alapján nem kétséges, hogy kitüzött célját meg is valósitja.

KÖNYVESPOLC

IOAN SLAVICI

Válogatott írásai

Ioan Slavici a mult század második felében fellépett nagy román irónemzedék egyik legszámottevőbb képviselője, a modern román próza egyik megalakitója. Ő általa jelenik meg először a román irodalomban a többnemzetiségü erdélyi kisvárosok átfogó képe. Csaknem valamennyi müvében Erdély kiegyezés utáni parasztvilágát, a román paraszti élet általános érvényü problémáit és jellegzetes tipusait ábrázolja. Elbeszélései és regényei java részének cselekményét a pénzvágy keltette konfliktusok szövik át, bemutatják a pénz- és a vagyonszerzés szenvedélyének romboló hatását.

A kötet három novelláját, egy életképet, továbbá Életem utja, Emlékezések és Börtöneim cimü emlékirásai egy-egy részletét tartalmazza. A hét irás iról fejlődésének egy-egy jelentős szakaszát képviseli, s ugyanakkor Slavici alkotóművészetének legjellegzetesebb hangjait üti meg.

B. ST. DELAVRANCEA

Novellák és elbeszélések

Delavrancea életművének java része a román kritikai realista irodalom klasszikus értéke. Maradandó müveiben népét szolgálta: az ő életét énekelte meg, az elnyomottak igazságáért kelt harcra, üzent hadat az élősdi kizsákmányolóknak. A néppel való együttérzés hivja életre Sultănica népmesékbe illő alakját, az igazságot hirdető Borsszemecskét, a nép sanyargatóit megbüntető Suert, a hazát szerető, szabadságért harcoló legendás figurákat. A szerző irásai egész visszataszitó mivoltukban vonultatják fel a román társadalom élősdijeit, az elnyomó rendszer gerinctelen talpnyalóit: a Vucea ur féle makacs és ostoba tanitókat, az aranyéhségében emberi mivoltából kivetkőző Hagi Tudoset, a becstelen politikusokat.

A „Tanulók Könyvtára“-sorozatban megjelent kötet Delavrancea novelláinak és karcolatainak legjavát adja az olvasók kezébe.

B. P. HASDEU

Răzvan és Vidra

Hasdeu Răzvan és Vidra cimü verses drámájának történelmi háttere a XVI. századi Moldova, a fejedelmi székért folyó gyilkos versengés, a török porta és a nyugati hatalmak állandó beavatkozása a román országok belügyeibe. A lebilincselő, meglepő fordulatokban gazdag mese a cigány rabszolgából moldovai fejedelemmé emelkedett Răzvan és Vidra szerelmét és regényes pályafutását mutatja be.

A társadalmi haladást szolgáló hatásos szinpadi mü Hasdeu népszeretetét fejezi ki s bátor állásfoglalást jelentett a faji megkülönböztetés és a társadalmi egyenlőtlenség burzsoáföldesuri mételyével szemben, nyilt szavazatot egy igazságosabb, emberséges társadalom mellett.

IDŐJÁRÁS

Az aradi meteorológiai állomás jelenti:

A mai napra várható időjárás:

Meleg nappal, hüvös éjszaka. Napos délelőtt, délutáni felhőképződés, egyes helyeken kisebb eső. Várható hőmérsékleti értékek napközben 19—26, éjjel 8—18 fok között. Fokozatosan gyengülő nyugati szél.

Igy is lehet?

Azt tartja a közmondás: „Jobb később, mint soha...“ Bár az aradi Közkórház vezetősége is elhatározná magát arra, — két esztendő után —, hogy rendelkezzék: fejezzék be a festést az ortopéd kórházban. Mert két esztendővel ezelőtt a Decorativa szövetkezet mázolói hozzáfogtak ugyan az épület belső festéséhez, de — nem lehet tudni mi okból — nem fejezték be a munkát. A halványzöld falak itt-ott már kopottak, nem beszélve a mennyezetről, melyről állandóan pereg a festék. Az ajtókról is lekopott a festék. Nem tesz kellemes benyomást a látogatókra, de a betegekre sem.

A kórház személyzete nagyon örült, amikor a festők birtokukba vették az épületet és nagyon csodálkoztak, amikor egy szép napon, se szó, se beszéd, összeszedték szerszámaikat és elmentek. Hogy volt-e erre rendelkezés vagy nem, ki tudja? S hogy visszatérnek-e befejezni a munkát az egyelőre titok.

Reméljük, nem marad sokáig az.

(—i)

Az ácsbrigád

Amikor az ifjabb Schweitzer János vezette ácsbrigádra terelődik a szó, a 4-es számu épitkezési vállalatnál kevesen állják meg, hogy hozzá ne tegyék: „derekasan dolgoznak“. Ezt az immár 41 tagra gyarapodott ifjusági brigádot Novac Sabina fiatal mérnöknő, az IMSz alapszervezet titkára mutatja be. Ő is csak jót és szépet mond róluk. Szinte ki sem fogy a sikerek, eredmények felsorolásából. A titkár szavai nyomán kiderül, hogy több évi munka forrasztotta össze ezt a közösséget, amely kitartó tevékenységéért megbecsülést érdemel és kap is a vállalat többi dolgozójától. A titkár az ismertetéshez azt is hozzáfüzi, hogy bár dolgozik a brigádban néhány idősebb munkás is, de a tulnyomó többség alig haladta meg, vagy pedig még el sem érte a 20 évet. Maga a brigád vezetője, ifjabb Schweitzer János is mindössze 25 esztendős.

Az IMSz alapszervezet titkára, aki talán a legjobban ismeri a brigádot, fáradhatatlanul beszél a közösségről és tagjairól. A legjellegzetesebbnek talán azt a nagyszerü fegyelmet tartja, ami kevés brigádnál nyilvánul meg. Éppen e fegyelem megteremtésében látja a mindennapi munkában elért sok siker titkát.

S még hosszu ideig a brigádtagokról beszél, pedig a munkatelep zaja miatt alaposan fel kell emelnie a hangját. A közelben beton öntés támasztékai meredeznek erdőként a magasba. Jóval arrébb bontanak s a tünőfélben levő épitmény helyére uj, korszerü épület kerül. Ebben, az avatatlan számára nagy összevisszaságban, egyedül nehezen találnék rá azokra, akiknek hire idevonzott. A fiatal mérnök azonban otthonosan mozog itt s csakhamar megtalálja azt akihez jöttünk. Ez pedig nem más mint ifjabb Schweitzer János párttagjelölt az ácsbrigád vezetője. Szélesvállu, zömök, barátságos ember a brigádvezető, akinek mozdulatain meglátszik, hogy a határozottság nem hiányzik belőle.

Megismerkedés után a munkára terelődik a szó. Megtudjuk, hogy a brigádok közösen törekednek a teendők elvégzésére. Minden munkát fontos feladatnak tekintenek, amelynek megoldásáért nemcsak a brigádvezető, hanem minden egyes brigádtag felelősnek érzi magát. A jó munka egyik legfontosabb feltétele, az átfogó vezetés sem hiányzik. Jó vezetés mellett, igyekvő munkatársakkal valóban jól lehet dolgozni. Ez ifjabb Schweitzer János véleménye is, ami több éves tapasztalat alapján alakult ki benne.

Még igen fiatal volt, amikor rábizták az akkor még csak 30 ácsból álló brigád vezetését. De már akkor jól tudta, hogy a fegyelem megteremtése a jómunka elengedhetetlen feltétele. A fegyelmezett munka alapján valóban jól végezték felelősségteljes teendőiket. S ez igen hasznos volt, hiszen az ácsok jó munkájától függ — legyen itt szó a tervben előirt időpont betartásáról, vagy pedig a minőség kérdéséről — a kőmüvesek, épitők egész tevékenysége. A brigádban valamennyien egyre kiválóbb munkára törekedtek, s ennek kapcsán mind nagyobb feladatokat biztak rájuk, amelyet ezek a fiatalok mindig készségesen vállaltak. A legnagyobb szakértelemmel végezték el például az ács munkát a hatalmas silóknál, a nagyméretü raktáraknál, a tágas gőnyörü munkacsarnokoknál, vagy a Barbusse utcai lakóházaknál.

Nem véletlen az sem, hogy éppen ebben a brigádban született meg a nagy értéket jelentő faanyag megtakaritásának gondolata. A beton öntésnél használt sok-sok faanyagot, deszkát lassan más anyagokkal helyettesitik. Legutóbb például egy hatalmas anyagraktár épitésénél 37,3 köbméter faanyagot takaritottak meg. Ezekben a napokban is lényegesen kevesebb faanyag igénybevételével végezték a beton öntést, mert fa helyett tetemes mennyiségü olcsó nádlemezt használtak fel.

Nem véletlen az sem, hogy ez a kis munkaközösség, — amely olyan fiatalokból áll mint Sipos Tamás II., Pommerschein Ferenc, Reichert Eduard, Preinich Alfréd, Bodnar Petru — olykor nemcsak az ácsmunkákat végzi el a legnagyobb szakértelemmel, hanem — ha kell — betont önt, sőt más nagy figyelmet igénylő feladatot is ellát.

Legvégül az sem véletlen, hogy a vállalat legjobb brigádja cimét viseli. Mindennek az a magyarázata, hogy nemcsak a brigádfelelőse, hanem a többiek is a fegyelmezett, pontos munka hivei. S amilyen pontosak a fiatalok a termelésben, olyan pontosak a szervezeti feladatok elvégzésében is, — mondotta kiegészitésként az IMSz alapszervezet titkára. Ezért becsüli az egész vállalat az ácsbrigádot.

r. é.

Ami jó és ami rossz Fakerten

A fakerti kollektivisták 816 hektár szántóföldön gazdálkodnak. E földterületen szorgos és hozzáértő munkával igyekeznek minél kimagaslóbb eredményeket elérni. A gazdaság vezetőtanácsa a pártalapszervezet irányitásával évről-évre jól szervezi meg a munkát, a nagygyülés által jóváhagyott tervek alapján. Ezeknek megfelelően mozgósitotta a kollektivistákat a feladatok megvalósitására. Most, a termények betakaritását követően, az eredmények mérlegelésére került sor. Ezalkalommal kitünt, hogy a vezetőtanács és a tagság egyaránt jól dolgozott. Igy a többi között a 234 hektár buzavetésnél hektáronként 2137 kiló átlagtermést takaritottak be. E szép terméshozam annak tulajdonitható, hogy a fakerti kollektivisták jól előkészitett magágyba vetették a buzát, és egész éven át az előirások szerint alkalmazták az agrotechnikai szabályokat. Viaszérés idején pedig a gazdaság tagsága egyemberként látott hozzá a kalászosgabonák betakaritásához, amit 5 nap alatt el is végeztek. Tizennégy nap alatt befejezték a cséplést is és igy rajonunk élenjáró kollektiv gazdaságaként emlithetjük őket.

A fakertiek nagyra becsülik a gépi munkát. Igy mindazon munkálatoknál, amelyeket géppel lehet végezni igénybe vették a kürtösi gépállomás traktorosait és mezőgazdasági gépeit.

A kapásnövények gondozásánál szintén példamutatóan dolgoztak. Valamennyi kapásnövényt háromszor, sőt négyszer is megkapáltak.

Fejlődik az állatállomány

A növénytermesztés mellett a tagság fontos feladatának tekintette az állattenyésztés fejlesztését is. Az elért eredményeket az alábbi táblázat jelzi:

Allatfajták	1959 XII. 31	1960 VIII. 30
Szarvasmarha	31	92
(ebből fejőstehén)	14	45
Juh	288	352
Sertés	91	182
(ebből fiaskoca)	18	22
Baromfi	150	842

Mint a számok is igazolják, a gazdaság tagsága követve pártunk utmutatását, fontos feladatának tekintette az állatállomány fejlesztését. Ugyanakkor mind kimagaslóbb sikereket érnek el az állati eredetü termékek hozamának növelése terén is. A szakszerü gondozás és a jó takarmányozás következtében a fejőstehenek átlagos tejhozama tehenenként augusztus 30-ig elérte az 1747 liter tejet. Ez azt jelenti, hogy a fakerti kollektivisták az év végéig minden fejőstehéntől több, mint 3000 liter tejet fejnek.

A fakertiek szerződésileg több mint 66.000 liter tehéntejet, 4.976 liter juhtejet, 3.763 kiló hust és 652 kiló gyapjut értékesitettek. A kollektivisták az állati eredetü termékeken kivül 96.099 kiló buzát és 7.000 kiló árpát értékesitettek szerződés utján. Mindez hozzájárult ahhoz, hogy a gazdaságban augusztus 30-ig a pénzjövedelem meghaladja az 541.000 lejt. Ebből az összegből a gazdaság oszthatatlan alapjához több, mint 208.000 lejt csatoltak.

Az eredmények elérésében nagy részük volt az élenjáró kollektivistáknak, mint például Gruber Miklósnak, aki másodmagával augusztus 1-ig már 282 munkanapot dolgozott, vagy Dörner Mártonnak, aki ugyancsak másodmagával augusztus 1-ig 291 napot teljesitett.

A fakerti kollektiv gazdaságban a szorgalmas, jó munka meghozta az eredményt. Bordes Gheorghe kollektivista, például, aki harmadmagával dolgozott, a 40 százalékos előlegosztás alkalmával 990 kiló buzát, 147 kiló árpát és 1.101 lejt vitt haza. Schardt Ferenc kollektivista a családjával végzett 429 munkanapnak megfelelően 1.159 kiló buzát, 172 kiló árpát és 1.161 lejt kapott.

Ami árnyékot vet a jó munkára

Hangsulyoznunk kell, hogy a gazdaság tagjai még nagyobb eredményeket érhettek volna el, ha következetesen alkalmazzák a belső müködési szabályzat előirásait. Az év folyamán ugyanis egyes kollektivisták több esetben megsértették a belső müködési szabályzatot. És ilyen esetekben a gazdaság vezetőtanácsa nem vonta felelősségre a szabályzat ellen vétőket. Ennek tulajdonitható, hogy például az állatgondozók nem tartják tiszteletben a munkaidőt. Cornea Teodor állatgondozó munkaidő alatt többször elhagyta munkahelyét s a gondozására bizott borjakat kinn hagyta a legelőn. Steger András állatgondozó sem forditott kellő figyelmet a felügyeletére bizott állatokra. Azokon a napokon, amikor ő volt a soros a fejőstehenek legeltetésénél, 20—30 liter tejjel csökkent a tejhozam. A gazdaság vezetőtanácsa viszont nem ellenőrizte, hogy a kollektivisták tiszteletben tartják-e a belső müködési szabályzatban előirt kötelezettségeiket. Előfordult az is, hogy egyik-másik kollektivista fogatot kért a gazdaságtól és ezt fuvarozás céljaira használta.

A gazdaság vezetőtanácsának haladéktalanul intézkednie kell a mulasztások kiküszöbölése érdekében, mivel a fegyelem erősitése hozzájárul majd ahhoz, hogy a gazdaságban mind szebb, kimagaslóbb eredményeket érjenek el.

Jól dolgoztak a hazafias brigádok

A temesvári fiatalok hazafias brigádjai az év folyamán kimagasló eredményeket értek el. Ezt bizonyitja a Temesváron ez évben felépitett uj Ifjuság! Strand, a megjavitott utak, az ujonnan készitett parkok, stb. A mult hónap folyamán, augusztus 23-a és az IMSz III. kongresszusa tiszteletére a hazafias brigádok összesen 4.219 munkaórát teljesitettek. A munka nagy részét az uj sportstadion épitésénél végezték, de részt vettek ezenkivül az utkarbantartási, parkositási munkálatokban, a Március 6 köruton, az Oleg Kosevoj utcában.

A hazafias brigádok közül augusztusban kitünt az Electromotor gyár brigádja 643, a Nikosz Belojannisz-gyár brigádja 411, a Gyufagyáré pedig 347 önkéntes munkaóra teljesitésével.

A fiatalok lelkesen dolgoznak, hogy munkájuk során az eddiginél is szebb eredmények szülessenek.

A VILÁG MINDEN TÁJÁRÓL

N. Sz. Hruscsov elutazott az ENSz közgyűlésre

MOSZKVA. (Agerpres). — TASZSZ:

Szeptember 9-én, moszkvai idő szerint tizenhat órakor N. Sz. Hruscsov, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke New Yorkba utazott, hogy részt vegyen az ENSz-közgyülés XV. ülésszakán.

A szovjet kormányfőt a moszkvai dolgozók számos képviselője, a szovjet állam több vezetője és egyes diplomáciai kirendeltségek vezetői kisérték ki a vnukovói repülőtérre.

N. Sz. Hruscsovval együtt utaztak el a Szovjetunió ENSz-küldöttségének tagjai, a tagok helyettesei, valamint a küldöttség tanácsosai és szakértői is.

N. Sz. Hruscsov és a szovjet küldöttség tagjai repülőgépen utaznak Kalinyingrádig, onnan pedig a Baltika motoros hajón folytatják utjukat New Yorkig.

★

KALININGRAD. (Agerpres.) TASZSZ:

N. Sz. Hruscsov és a szovjet küldöttség többi tagja, akik New Yorkba tartanak, hogy részt vegyenek az ENSz-közgyülés XV. ülésszakán, egy TU-104-es repülőgépen Kaliningrádba érkeztek.

A repülőtéren a közgyülés XV. ülésszakára utazó küldöttségek már előbb megérkezett vezetői: Todor Zsivkov, a bolgár küldöttség, Gheorghe Gheorghiu-Dej, a román küldöttség, Kádár János, a magyar küldöttség, valamint N. Podgornyij, az ukrán küldöttség és K. Mazurov, a bjelorussz küldöttség vezetője fogadta N. Sz. Hruscsovot.

Az ausztráliai parlamenti vita

CANBERRA. (Agerpres). — TASZSZ:

Az ausztráliai képviselőházban szeptember nyolcadikán megvitatták a kormány külpolitikáját. A laburista parlamenti ellenzék képviselői hevesen birálták a kormány külpolitikáját, amely — mint mondották — az amerikai és az angol politika nyomdokain halad.

Ward, a laburista párt ismert vezetője kijelentette, hogy az ausztráliai kormány az Egyesült Államok hamis beállitását követve a Szovjetuniót okolta a párizsi csucsértekezlet megtorpedózásáért. Ezzel szemben — mondotta Ward — a tények azt bizonyitják, hogy az Egyesült Államok, — amely a párizsi értekezlet küszöbén kémrepülőgépet küldött a Szovjetunió területe fölé — volt az, amely voltaképpen meghiusította a csucsértekezletet. Ward üdvözölte N. Sz. Hruscsovnak azt a kezdeményezését, hogy személyesen vezeti a szovjet küldöttséget az ENSz-közgyülés közeli ülésszakának leszerelési vitáján.

Ward állást foglalt a Kinai Népköztársaság elismerése, valamint amellett, hogy adják meg neki az őt jogszerint megillető helyet az ENSz-ben.

A többi laburista felszólaló szintén birálta a Menzies-kormányt, mert nem folytat önálló külpolitikát.

Az angol sajtó N. Sz. Hruscsov részvételéről az ENSz-Közgyülésen

LONDON. (Agerpres).

Fontos láncszem a nemzetközi feszültség enyhitésében — igy értékeli az angol sajtó azt a hirt, hogy N. Sz. Hruscsov, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke vezeti a szovjet küldöttséget az ENSz-közgyülés ülésszakán.

Az Observer a szovjet kormányfő küszöbönálló ENSz-ülésszakán való részvételének jelentőségét elemezve, megállapitja, hogy ez „fontos és örvendetes" esemény. Az angol közvélemény nyomatékosan követeli, hogy Macmillan miniszterelnök kövesse N. Sz. Hruscsov példáját. „Ki kell használni a nukleáris háborus veszély csökkentésének uj lehetőségét" — irja a Daily Worker.

A nyugati vezetők — irja az Evening Standard — nem szabad közömbösen nézzék a szovjet kormánynak ezt az ujabb akcióját. A lap felszólitja a nyugati országok vezetőit, hogy adják fel merev politikájukat, amelynek eredményeképpen „automatikusan visszautasitották" a Szovjetunió összes javaslatait.

„Oktalanság volna — hangsulyozza a News Chronicle —, ha a nyugat közönyt tanusitana Hruscsov iránt, mivel ő a békereménységek megtestesitője".

A Bolgár NK küldöttsége az ENSz-Közgyülésén

SZÓFIA. (Agerpres). A BTA jelenti:

Szeptember 8-án New Yorkba utazott a Bolgár NK küldöttsége, amely részt vesz az Egyesült Nemzetek Szervezete közgyülésének 15. ülésszakán. A küldöttséget Todor Zsivkov, a Népi Gyülés Elnökségének tagja vezeti.

A küldöttségben részt vesznek: K. Lukanov külügyminiszter, M. Tarabanov, a külügyminiszter első helyettese, továbbá L. Gheraszimov, a Bolgár NK rendkivüli és meghatalmazott nagykövete a Szovjetunióban és I. Csobanov, Bulgária állandó ENSz-megbizottja.

Kire szavaznak az amerikai szakszervezeti tagok?

NEW YORK. (Agerpres).

Albert Heyes, az Afl-Cio alelnöke és a gépészek országos egyesületének elnöke kijelentette, hogy sem a republikánus párt, sem pedig a demokrata párt nem állnak az amerikai nép többségének szolgálatában és nem képviselik érdekeit. Valahányszor választásra kerül sor — mondotta Heyes — a szakszervezeti tagoknak a két jelölt között kell választaniuk. Ha azonban a két párt továbbra is jelenlegi politikáját folytatja, ugy egy harmadik pártot kell majd alakitani.

Mint a newyorki sajtótudósitók hangsulyozzák, noha az Afl-Cio vezetősége megigérte támogatását Kennedynek, a demokrata párt jelöltjének, az Afl-Cio szakszervezet egyes központi vezetői és az amerikai szakszervezetek számos tagja már nem kivánja támogatni Kennedyt, mivel ennek választási programja az alapvető kérdésekben nem különböznek Nixon, a republikánus jelölt programjától.

Az angol szakszervezetek kongresszusának munkálatai

DOUGLAS. (Agerpres). — TASZSZ:

Az angol szakszervezetek kongresszusán W. Paynter, az angol bányászok országos szakszervezetének főtitkára hosszas vita után határozati javaslatot terjesztett elő, amely szerint „a kongresszus határozottan ellenez bármilyen támadást az államositott iparágak ellen". A határozat nyomatékosan kifejezésre juttatja a kongresszus szolidaritását a bányászok harcával a kormány olyanirányu próbálkozásai ellen, hogy decentralizálja a bányaipart, ami áldatlan konkurrenciát vonna maga után a különböző szénmedencék között.

Amint Paynter kijelentette: a kormány nyilvánvalóan arra törekszik, hogy a szénipart kiszolgáltassa a magánérdekeknek és a szénipar rovására oldja meg a kőolaj monopóliumok kérdését.

Green, az angol országos vasutas szakszervezet főtitkára szintén állást foglalt e veszélyes politika ellen s felhivta a kongresszus figyelmét arra, hogy a kőolajmonopóliumok felkarolása céljából vissza akarják szolgáltatni az államositott vasutakat. Green határozati javaslatot terjesztett elő, amelyben az egész szállitási rendszer államositását követeli.

Menetelés a nukleáris leszerelésért

LONDON. (Agerpres).

A nukleáris leszerelésért Edinburgh-ból London felé elindult nagy menetelés részvevői szeptember nyolcadikán Preston városba (Lancaster-megye) érkeztek, ahol a különböző szakszervezetek helyi osztályainak tagjai, quakerek, valamint a nukleáris fegyver eltiltásáért küzdő más szervezetek képviselői fogadták őket. A város főterén nagygyülés zajlott le.

A menetelés résztvevői eddig több, mint 2000 aláirást gyüjtöttek a nukleáris fegyver és az angliai amerikai támaszpontok ellen tiltakozó peticióra.

Az SzVSz szolidaritási nyilatkozata a kubai dolgozókkal és néppel

PRAGA. (Agerpres).

A Ceteka hirügynökség közli a Szakszervezeti Világszövetség nyilatkozatát, amelyben ismételten szolidaritását fejezi ki a kubai dolgozókkal és a kubai néppel.

Amióta a kubai nép megdöntötte Batista diktaturáját, érvényre juttatta a demokratikus szabadságjogokat és eltökélten hozzálátott a földreform végrehajtásához, a külföldi vállalatok államositásához, az ország iparositásához és a dolgozók életszinvonalának emeléséhez, az imperializmus szüntelen támadásokat intéz Kuba ellen — állapitja meg a nyilatkozat.

Olyan agressziós cselekedeteket hajt végre, mint Kuba területének légibombázása, beszünteti a kubai kőolajszállitásokat és az ország gazdaságának megfojtására csökkenti a cukorbeviteli kvótákat.

A Szakszervezeti Világszövetség felhivja a világ dolgozóinak és szakszervezeteinek figyelmét arra a sulyos veszélyre, amelyet az Amerikai Államok Szervezete tagállamainak San Jose-i külügyminiszteri értekezletén nemrég hozott határozatok jelentenek Kubára nézve.

Az értekezleten az Egyesült Államok külügyminisztériumának nyomására hozott nyilatkozat nem egyéb, mint ennek az agressziós politikának további folytatása és fokozása. E nyilatkozat a Szovjetunió s a szocialista tábor más országai részéről a kubai népnek nyujtott önzetlen segitséget arcátlan cinizmussal „az amerikai félgömb békéjét és biztonságát fenyegető veszélynek minősiti". Ez a nyilatkozat azzal a célzattal készült, hogy igazolja és törvényesitse a Kuba elleni amerikai katonai intervenciót.

A Szakszervezeti Világszövetség testvéri üdvözletét küldi a latin-amerikai dolgozóknak és népeknek, amelyek szolidaritást vállalnak a kubai néppel, és elitélik kormányaik behódolását az amerikai külügyminisztérium parancsai előtt. Az SzVSz meggyőződése, hogy ma inkább, mint valaha, szükség van a közösségvállalásra a kubai néppel, s ezért ismételten felszólitja az egész világ munkásosztályát és szakszervezeteit, hogy határozottan itéljék el az amerikai imperializmus agressziv politikáját és támogassák erőteljesen a kubai nép ügyét.

Az angol közvélemény tiltakozása Strauss londoni látogatása miatt

LONDON. (Agerpres).

Az angol közvélemény határozottan tiltakozik Strauss nyugatnémet hadügyminiszter Londonba érkezése ellen. Megitélése szerint ez a látogatás ismételten arról tanuskodik, hogy az angol kormány támogatja Nyugat-Németország felfegyverkezését.

Szeptember 8-án különböző békeszervezetek tiltakozó őrségeket állitottak a londoni nyugatnémet nagykövetség épülete elé. Az őrségek ilyen feliratu táblákat hordoztak: „Strauss, takarodj haza!", „Ne adjatok Polaris rakétákat Nyugat-Németországnak!", „Az angolok kijelentik: ne adjanak rakétákat és támaszpontokat a volt nácikhak!".

A tiltakozó őrségeket szervező bizottság üzenetet intézett Strausshoz és ebben a többi között ezeket hangoztatja: „Felháborodásunkat és aggodalmunkat fejezzük ki Nyugat-Németország ujrafelfegyverkezésével kapcsolatban. Az angol társadalom széles rétegeit képviseljük, amelyek rendkivül nagy felháborodással és aggodalommal értesültek a nyugatnémet tábornokok azon követeléséről, hogy atomrakétákat és támaszpontokat bocsássanak rendelkezésükre. Ez a dolog veszélyt jelent Angliára és a világbéke ügyére nézve".

Az üzenet szerzői követelik, hogy Nyugat-Németország kormánya adja fel revansista politikáját és nyilvánosan ismerje el Németország jelenlegi határait.

Franciaország földalatti atomrobbantásokra készül

PARIZS. (Agerpres). — TASZSZ:

A „France Soir" szeptember 8-án jelentette, hogy Franciaország három földalatti atomrobbantást szándékszik végrehajtani a Szaharában. Az atomkisérletekre 1960 november és 1961 április között kerül sor, — irja a lap. Jelenleg az első robbantást készitik elő, amelyet mintegy 2200 méter mélységben hajtanak végre.

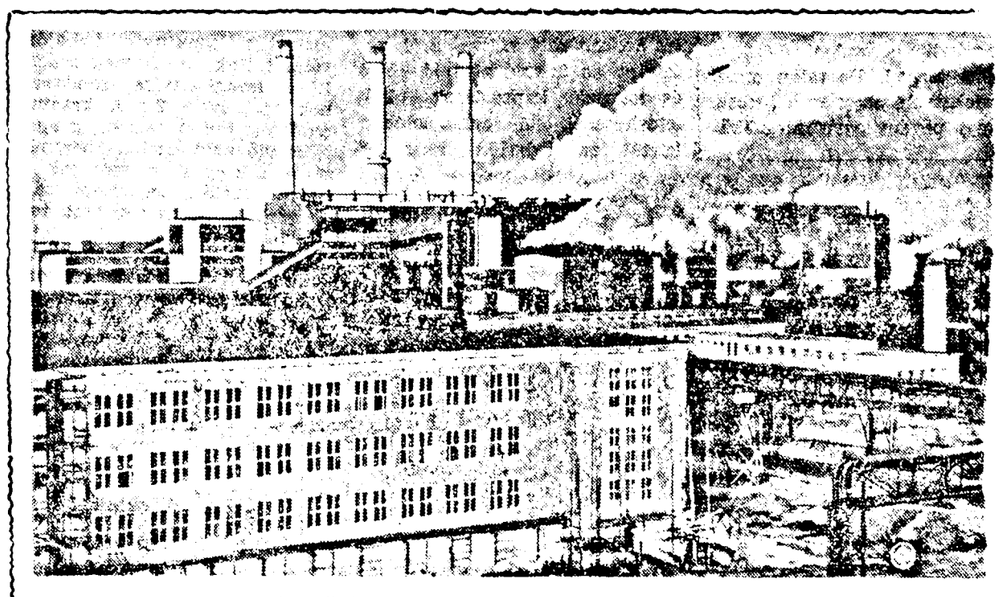

A Német Demokratikus Köztársaság 7 éves tervének egyik legnagyobb szabásu épitkezése a Cottbus vidéki Schwarze Pumpe széndusitó kombinát.

WILHELM PIECK, az NDK elnökének emlékezetére

A német nép hű fia

(Folytatás az első oldalról)

peit annyiszor romlásba taszitó imperialista kalandor politikának. Az első világháboru idején nyilt háboruellenes kiállásáért több izben bebörtönözték. A második világháboru idején minden erejével segitette a szovjet hadsereg küzdelmét a fasizmus szétzuzásáért, hazája felszabaditásáért. Wilhelm Pieck elvtárs s annyi más igaz német hazafi példája mutatja, hogy Németország haladásának és felvirágzásának, békéjének és boldogságának fontos záloga a militarista háborus kalandorok elleni harc. Ma, amikor Nyugat-Németországban a militaristák ujra megpróbálják a nemzetveszejtő kaland utjára taszitani az országot, Wilhelm Pieck elvtárs és a német kommunisták önfeláldozó harca a kor parancsát, a német nép és az emberiség érdekeit tudatositja a bonni militaristák alattomos próbálkozásai ellen küzdő becsületes német hazafiakban. Nyugat-Németország és a német nép jövőjét csakis a militaristák elleni harc, Németország egységének megteremtése, a béke mogóvása biztositja.

Wilhelm Pieck elvtársra, mint a szocializmus fáradhatatlan harcosára emlékeznek Németország és a világ dolgozói. Wilhelm Pieck elvtárs egész életében a munkásosztály egységéért, a marxi-leninI tanitás elsajátitásáért, és alkalmazásáért küzdött, mert ebben látta a német nép szocialista jövőjének biztositékát.

A felszabadulás után őszülő fejjel, de töretlen hittel, fiatalos lendülettel látott hozzá, a német kommunisták első soraiban, az első német munkás-parasztállam megteremtéséhez, a szocializmus alapjainak lerakásához a Német Demokratikus Köztársaságban, fennen hirdetve, hogy a német nép haladásának és boldogulásának legfőbb záloga a Szovjetunióval és a szocialista tábor többi országával való testvéri barátság és megbonthatatlan szövetség. Gazdag tapasztalata, elmélyült marxista-leninista tudása, a munkásosztály iránti hüsége révén felejthetetlen érdemeket szerzett mint a szocialista épitőmunkát irányitó párt egyik kiváló vezetője. Németország Szocialista Egységpártja biztos kézzel vezeti a Német Demokratikus Köztársaság dolgozóinak harcát a szocializmus felépitésért, Németország egyesitéséért, a nagy nemzeti feladatok megoldásáért; az ujraszerveződő militaristák próbálkozásainak meghiusitásáért, az első német munkás-parasztállam forradalmi vivmányainak megvédéséért, a béke megóvásáért. Wilhelm Pieck elvtárs emléke lelkesitő ösztönzés ebben a harcban valamennyi német kommunista, minden igaz német hazafi számára.

Eredményekben gazdag gyümölcsöző életutat járt be Wilhelm Pieck elvtárs, a német nép hüséges fia és kipróbált harcosa, Németország Szocialista Egységpártjának egyik kiváló vezetője. Az egykori famunkás mint az első német munkás-parasztállam, a Német Demokratikus Köztársaság első elnöke hunyta le szemét. Ez az ut a német munkásosztály küzdelmes, de győzelmekben gazdag történelmi utját is példázza. Wilhelm Pieck elvtárs emléke e győzelmek gazdagitására, a nép iránti hüségre, a szocializmus ügye és a Szovjetunió iránti szeretetre, önfeláldozó harcra és munkára hivja a német munkásosztályt, Németország dolgozóit.

A világ népeivel együtt mi, hazánk dolgozói is mélységes együttérzéssel és fájdalommal osztozunk a német nép nagy gyászában. Wilhelm Pieck elvtárs a Szovjetunióvezette szocialista tábor hüséges harcosa, a szocializmust épitő népek s közöttük népünk őszinte, igaz barátja volt. Mint igaz baráttól, hüséges harcostárstól, mint a nemzetközi munkásmozgalom példamutató harcosától búcsuzunk Wilhelm Pieck elvtárstól s igy őrizzük meg fénylő emlékét szivünkben.

Mélységes gyász a Német Demokratikus Köztársaságban

(Folytatás az első oldalról)

Nyugat-Németországban is valamennyi becsületes német fájdalommal fogadta a gyászhirt. A Deutzenben ülésező 6. összném et bányászértekezlet részvevői a hir tudomásul vételekor felemelkedtek helyükről és igy adóztak a német munkásosztály és az egész német nép érdekeiért küzdő régi harcostársuk emlékének. A bányászok a Német DK kormányához intézett táviratukban kijelentik: „Számunkra, a nyugatnémetországi és a német demokratikus köztársasági bányászok számára Wilhelm Pieck elvtárs mindenkor példakép volt az egész német munkásosztály békéért, demokráciáért és szocializmusért folytatott harcában. Ezekben a percekben esküszünk: becsülettel teljesitjük Wilhelm Pieck parancsait, hogy fáradhatatlanul harcoljunk a militarizmus és a háboru ellen, a békéért és Németország békés ujraegyesitéséért.

Részvéttáviratok Wilhelm Pieck elhunyta alkalmából

BERLIN. (Agerpres).

Németország Szocialista Egységpártja Központi Bizottságának, a Német Demokratikus Köztársaság kormányának, a Német DK Népi Kamarája Elnökségének és a Demokratikus Németország Nemzeti Frontjának címére továbbra is érkeznek a részvéttáviratok, Wilhelm Pieck elvtárs, a béke és a szocializmus ügye kiváló harcosának elhunyta alkalmából.

★

Részvéttáviratokat küldtek Wladislaw Gomulka, a LEMP KB első titkára, A. Zawadski, a Lengyel NK Államtanácsának elnöke, Josef Cyrankiewicz, a Lengyel NK minisztere lnöke.

Hasonlóképpen részvéttáviratot küldött Czeslaw Woech, a Lengyel NK Sejmjének elnöke és I. Lega Sewinski, a Lengyel Szakszervezetek Központi Tanácsának elnöke.

★

Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára részvéttáviratot intézett az NSzEP Központi Bizottságához. Részvéttáviratot küldött még Dobi István, a Magyar NK Elnöki Tanácsának elnöke és dr. Münnich Ferenc, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke. Johannes Dieckmann-nak, a Német DK Népi Kamarája elnökének és Otto Grotewohl-nak, a Minisztertanács elnökének. A magyar Szakszervezetek Központi Tanácsa szintén részvéttáviratot küldött a Német Szabad Szakszervezetek Szövetsége vezetőségének.

★

A Mongol Forradalmi Népi párt Központi Bizottsága, a Nagy Népi Hural Elnöksége és a Mongol NK Minisztertanácsa táviratot küldött az NSzEP Központi Bizottságának, a Népi Kamara Elnökségének és a Német DK Minisztertanácsának a mély részvétét fejezte ki Wilhelm Pieck elhunyta alkalmából.

★

A Jugoszláviai Kommunisták Szövetségének Központi Bizottsága részvéttáviratot intézett Németország Szocialista Egységpártja Központi Bizottságához Wilhelm Pieck elhunyta alkalmából. I. B. Tito, a Jugoszláv SzNK elnöke táviratban fejezte ki részvétét a Német DK Népi Kamarája elnökének.

Általános sztrájk Montevideoban

MONTEVIDEO. (Agerpres).

Montevideóban szeptember 8-án a munkások és a tisztviselők általános sztrájkba léptek, amelyben részt vesz valamenynyi szakszervezet. A város dolgozói támogatják a textilipari munkásokat, tisztviselőket, akik már kb. egy hónapja béremelésért harcolnak.

A sztrájk következtében megbénult az iparvállalatok tevékenysége, a városi és az interurbán forgalom szünetel, a mozik, éttermek, bezártak, és a fővárosi lapok nem jelentek meg.

A szöuli diákok tüntetése

PHENIAN. (Agerpres).

A szöuli rádió jelenti, hogy szeptember 8-án a Vasutügyi tanintézet diákjai tüntetést rendeztek és tiltakoztak az intézet bezárása ellen. Mint a közlekedésügyi minisztérium jelentette, az intézetet pénzügyi nehézségek miatt zárták be, továbbá azért, mert a végzett diákoknak nem tudtak elhelyezkedést biztositani.

A tüntetésen mintegy 1500 diák és az intézet munkanélküli volt növendékei vettek részt.

Lapzártakor jelentik

Ion Dumitrescu olimpiai bajnokságot nyert

ROMA. (Agerpres).

Pénteken az Olimpiai Játékok utolsóelőtti napján D. Pirvulescu és Balázs Jolán után Ion Dumitrescu megszerezte a harmadik olimpiai aranyérmet az agyaggalamblövés versenyszámban.

Eredmények: Olimpiai bajnok: Ion Dumitrescu (Román Népköztársaság) 192; 2. Galliano Rossini (Olaszország) 191; 3. Szergej Kalinin (Szovjetunió) 190; 4. James Clarke (USA) 188; 5. Hans Aasnes (Norvégia) 185; 6. Joseph Weater (Anglia) 185 pont.

KÉPBEN röviden KÉPBEN röviden KÉPBEN röviden

FÖLD... KOZMOSZ... FÖLD...

A világűr ostroma diadalmasan folytatódik. És mint eddig, most is továbbra is a szovjet tudomány és technika beérhetetlen élharcosként vezet ebben a lélegzetelállítóan izgalmas küzdelemben. Harminc négy hónapnyi ezelőtt szovjetföldről, a győzedelmes szocialista forradalom szülőföldjéről repült fel az első égitest. A Nap körül örök időkre ott kering a szocializmus felségjelelt hordozó első szovjet kozmikus rakéta; csodálatos erejű és pontosságu rakéták juttatták el a sarló-kalapácsos felségjeleket a Holdra; a kommunizmus építőinek okos űrhajója fényképezte le elsőnek a Hold embernemlátta oldalát; ismételt földi kísérletek során a szovjet rakéták szinte centiméternyi pontossággal érték el az óceánban kijelölt célt, azt követően pedig felemelkedett a csillagok közé az első szovjet szputnyik-űrhajó... Ez csak néhány jelesebb állomása annak a diadalmas útnak, amelyet a szovjet tudomány és technika a világűr meghódításában megtett. Szédületes tempó! Nem csoda, hogy a legzaklatottabb és legerősebb kapitalista ország, az Egyesült Államok, minden erőlködése ellenére csak amolyan kicsinyes méretű kreációkkal lihegi a félelmetes iramot diktáló versenytárs, a Szovjetunió mögött.

A biztonságosan vezető versenytárs a közelmultban ismét jelentősen növelte előnyét: 1960 augusztus 19-én a Szovjetunióban felbocsátották a második szputnyik-űrhajót, amely 320 km magasságban megtett több mint 700 ezer km-es kozmikus út után számos élő kísérleti alanyával, seregnyi műszereivel és készülékeivel földi parancsra épségben visszatért a Földre, mégpedig a kijelölt helyen.

És most lássuk ennek a ragyogó sikerrel koronázott korszakalkotó szovjet kísérletnek néhány érdekes mozzanatát, vonását.

Az első számú szenzációs visszatérés a Földre

Kétségtelen, hogy tudományos és technikai szempontból a legnagyobb jelentősége a Földre való visszatérés megvalósításának van. A második szovjet szputnyik-űrhajó ugyanis immár nem hullócsillagként, tehát nem természetes módon, nem pusztán a Föld gravitációs erejének hatása alatt, nem más bonyolult fizikai törvényszerűségek hatása alatt ért vissza a Földre, mint szputnyik elődei. Ez az űrhajó a tudósok által hajszálpontosan kiszámított időben, helyen és módon kötött ki ismét a Földön. Ez a pontosság ejti ámulatba elsősorban a világ tudományos és műszaki közvéleményét. Hiszen az űrhajó pontosan azon a kolhozbirtokon, azon a tágas legelőn kötött ki, amelyet a tudósok eleve kijelöltek számára. Amikor a szputnyik-űrhajó a 18 kört végezte kozmikus pályáján, műszerei rádióhullámok közvetítésével földi parancsot kaptak a leszállásra. Abban a pillanatban működésbe lépett a haladás irányával ellentétes hatást kifejtő fékező rakéta, s az űrhajó vesztett sebességéből, elhagyta csaknem köralaku pályáját és elnyujtott pályán közeledni kezdett a Földhöz. A Földről a tudósok — megfelelő eszközök segítségével — minden pillanatban pontosan nyomon követhették az űrhajó pályájának minden szakaszát, a fékező berendezés működését, a földreereszkedés legkisebb mozzanatát is. S mivel első ilyen természetű „kikötésről" volt szó, amikor a szputnyik-űrhajó viszonylag közel került a földhöz, katapultal leválasztották az értékes élőrakományt tartalmazó tartályt, amely ejtőernyő segítségével ért földet. Ez amolyan többlet-biztonsági intézkedés volt, hiszen az egész űrhajó maga is sértetlenül kötött ki a Földön. Ez a szovjet távirányítási technika páratlan diadala. Pontosságát és biztonságát amelyről egyébként meggyőződhetett a világ a hatalmas szovjet rakéták csendesóceáni kipróbálásakor is — méltán nevezi az amerikai sajtó félelmetesnek.

„Állatkert" a világűrben

Az űrhajó földi kikötésének jelentőségével vetekszik annak a ténynek a nagy horderejü jelentősége, hogy a szputnyik-űrhajón elhelyezett állatkertnyi élő sereglet, miután olyan távolságot utazott a világűrben, amely kétszerese a Föld és a Hold közötti távnak, tehát oda-vissza ut — épségben visszaérkezett a Földre. A Belka és Sztrelka nevü kutyák, s a velük együtt utazó kisérleti patkányok, egerek és legyek, valamint a kozmikus sugárzás örökléstani hatásának tanulmányozása szempontjából igen fontos növények és élő szövetek, stb., stb. kincsetérő tapasztalatok levonására adnak majd alkalmat a tudomány legkülönbözőbb ágaiban. Az ürutazásból visszatért élő szervezeteken végzett tanulmányok elsősorban a tudomány olyan uj ágait gazdagítják minden bizonnyal értékes tapasztalatokkal, mint amilyen az ürélettan, vagy például a kozmikus medicina. Hiszen mint látható, a szovjet tudomány és technika a Földre történő visszatérést már tökéletes biztonsággal biztositani tudja, de tisztázásra vár egész sor kérdés az ürutazásokat érő kozmikus hatásokat illetőleg. Nincs kizárva, hogy a biológiai szempontból fontos élő szervezetek, szövetek, nukleinsavak, baktériumok stb. tanulmányozása nagy jelentőségü következtetésekhez és felfedezésekhez vezet majd a biológiában. Egyébként néhány meglepő tudományos következtetést máris levontak a szovjet ür-biológusok. Egyike ezeknek az, hogy az élőlények a sulytalanság állapotát különösebb szervi megrázkódtatás nélkül hosszabb ideig is kibirják. A második szputnyik-űrhajóval végzett kisérletek azt is bizonyitják, hogy az eddig alaposan elfuizott meteorveszély jelentéktelen, gyakorlatilag az űrhajóra nézve nem számottevő.

Néhány szó a két kozmikus sztárról

Az ürutazásból visszatért állatseregletből a két ürkutya áll a figyelem központjában. Ugyannyira, hogy már... meg is interjuvolták őket, sajtókonferencián „nyilatkoztak", televiziósadásban szerepeltek. Sőt, a „Föld—Világűr—Föld" c. filmben, amelyet már napok óta vetitenek a Szovjetunióban, a legnépszerübb filmszinészek által is irigyelhető közönségsikert arattak.

A két ürkutya közül egyik sem fajállat. Belka tiz deka hiján öt kiló, Sztrelka pedig 5.5 kg sulyu. Belkát és Sztrelkát igen sok egyed közül választották ki a következő követelmények alapján: kicsiny termetük, élénk szinük (ez a televiziós „közvetités" szempontjából volt fontos, mert mint ismeretes, az ürutasok viselkedését a felszállás, az utazás és a leszállás idején önmüködő televiziós berendezés segitségével kisérhették figyelemmel a tudósok), szervezetük ellenállóképessége, nyugodt vérmérsékletük és tanulékonyságuk. Életkoruk: két év körül.

Belka és Sztrelka páratlan ürutazásuk előtt egyéves „egyetemet" végeztek, rendszeres „tréningeknek" vetették őket alá amelynek során hozzászoktatták őket ahhoz, hogy naponta kétszer étkezzenek a különleges kozmikus „menüből" (tápanyagokat és vizet tartalmazó kocsonyaszerü élelem), mégpedig automatikusan, önkiszolgálás alapján. Azt talán mondani se kell, hogy idejekorán megszokták a legfrissebb kozmikus divatot: a speciális üröltözetet, amely alatt a két kutya testébe épitett leheletfinom orvosi müszerek hüségesen tudósitották az orvosokat Belka és Sztrelka szervezetének állapotáról. Az ürutazás idején a müszerek rádión sugározták információikat a földi állomásoknak, ugyhogy a kutyák minden életfunkciója végig szigoru orvosi ellenőrzés alatt állott. Az ürrepülés előtt vér és csontvelőmintákat vettek a kutyáktól, s ezeket az ürhajózás után nyert mintákkal hasonlitják össze.

Hogyan viselkedtek a kutyák a szokatlan utazás idején? A kérdésre a legjobb választ az utazásról a televiziós közvetitések alapján készült film adja majd meg valamennyiünknek, mert hiszen remélhetőleg hamarosan nálunk is vetiteni fogják. Mindenesetre a szovjet tudósok közlései szerint az ürkutyák elég nyugodtan viselkedtek az utazás ideje alatt. Csupán néha végeztek hevesebb mozgásokat, különösen az ürhajó utnak indulása pillanatában, valamint a kozmikus pályára való rátéréskor. A két kutya mintegy 24 órán át lebegett, a sulytalanság állapotában volt, amit különösebb megrázkodtatás nélkül kibirtak és épen, egészségesen, virgoncan tértek vissza valóban páratlan „kalandjukból".

A „kozmikus virág" és az „ür-marmeládé"

Az ürhajó konténerében (tartályában) a két kutyán kivül — természetesen megfelelően elkülönitve és „csomagolva" — egész sereg más élőlény és növény is utazott. Az egerek, patkányok, legyek stb. felküldése elsősorban a kozmikus sugárzások örökléstani következményeinek tanulmányozása szempontjából fontos. Pl. a fekete egerek a kozmikus sugárzás hatására „megőszülnek". De az eddigi közlések szerint semmiféle elváltozást a tudósok nem tapasztaltak. A Földre visszatért himlegyek utódain könnyen tanulmányozhatják az ürutazás örökléstani esetleges hatásait és ennek alapján tovább tökéletesithetik a sugárzás elleni védelmet. Lényegében hasonló célokat szolgáltak a felküldött növények és mikroorganizmusok is. Egyébként az egyik „ürutas" virágzó növény talajaként ezuttal került ki a világűrbe bolygónk egy kis darabkája.

A szovjet tudósok már az első szputnyik-űrhajón is az élet fennmaradásához szükséges mikroklimát és élelem tartalékot teremtettek. Ezt a kisérletet ezuttal megismételték. A levegő „ujratermelésére" egy egysejtü, mikroszkopikus méretü növényfajtát használtak fel, amelyet chlorellának neveznek. Egy köbcentiméternyi vizben néhány millió chlorella-sejt fér el. Ez az alga szüntelen szaporodik. A napfény hatására a chlorella „felemészti" a széndioxidot és oxigént termel. De talán ennél is érdekesebb, hogy ez a furcsa, parányi növény egyuttal nélkülözhetetlen tényező a leendő ürhajósok élelmezésében. Egyes vélemények szerint az a „kozmikus marmeládénak" nevezett anyag, amelyet a chlorella termel, a világűr leendő utasainak kedvelt étele lesz...

... és mikor következik az ember?

Erre a kérdésre a szovjet tudósok egész pontos és kimeritő válasza igy hangzik: „Amikor biztosak leszünk abban, hogy egészségesen tér vissza a Földre". A legmagasztosabb humanizmus elve vezérli a világűr meghódításában élenjáró szovjet tudományt, amikor az ember ürutazásának előkészitéséről és feltételeinek biztositásáról van szó. A második szputnyik-űrhajóval végzett összes kisérletek teljes mértékben sikerültek. Müszaki szempontból nyitva áll az ut az ember ürrepülésének megvalósításához. De a szovjet tudósok nem győzik hangsulyozni, hogy az ember ürutazásának megvalósitásáig egész sor élettani-orvostudományi kérdést kell tisztázni, minden részletproblémát, még a látszólag legjelentéktelenebbet is tökéletesen meg kell oldani.

Ez a nagy munka most, a szputnyik-űrhajó visszatérése után gőzerővel folyik. Mindenesetre a kisérletek végső eredményeinek, tanulságainak összegezésekor többet fogunk tudni arról, hogy időben mikor következik az ember. Addig is: a világ közvéleménye méltán könyvelte el ezt a korszakalkotó, valóban csodálatos szovjet sikert ugy, mint az ember ürutazásának közvetlen előhirnökét.

Visszatértek a világűrből

Mint ismeretes, a Szovjetunióban augusztus 19-én felbocsátották a második szputnyik ürhajót, amelyen két kutya — Sztrelka és Belka — valamint más élőlények (patkányok, egerek stb.) tartózkodtak. A legutóbbi napokban ezzel kapcsolatban a Právdában és az Izvesztyijában közölt beszámolóban hangsulyozzák, hogy ez alkalommal sikerült rendkivül jelentős tudományos és technikai kérdéseket megoldani az ürhajók röpülésének irányitásával és a földre való pontos visszatérésükkel kapcsolatban. Ugyancsak nagyfontosságu értesüléseket nyertek az élőlények életfunkcióinak a kozmikus repülés közben való változásáról, valamint az ürhajóval való rádió és televizió kapcsolatok tökéletesitéséről. A beszámolóban leirták az ürhajón felszerelt berendezéseket, a fékező, katapultáló és leszálló rendszerek működését. Rámutattak arra, hogyan szabályozták a levegő összetételét és nyomását, valamint a fülke hőmérsékletét, hogyan szervezték meg az állatok táplálását, milyen biológiai-orvosi kisérleteket folytattak stb. Hangsulyozták, hogy valamennyi berendezés kifogástalanul működött. Valamennyi kutatás fő célkitüzése az volt, hogy tovább tökéletesitsék az ember ürrepülésének és a földre való zavartalan visszatérésének biztositására szolgáló valamennyi eszközt.

Képünkön az állatok hermetikusan zárt fülkéje látható, amelyet a szputnyik ürhajóról választottak le. Jelmagyarázat: 1. A levegő-ellátás rendszerének tartánya. 2. A katapult rendszer indító mechanizmusa. 3. Rádiógoniometrikus berendezés (az ürhajó helyzetének a földről való megállapitására szolgál). 4. A mikróbákat tartalmazó kémcsövek melegitésére szolgáló különleges akkumulátorok. 5. Akkumulátor csoport. 6. Különleges tudományos berendezések. 7. A leválasztott (katapultált) tartály. 8. Mozgás átalakitó (elektromos impulzusokkal dolgozik). 9. Az állatok hermetikusan elzárt kabinja. 10. Mikrofon. 11. A rádiógoniometrikus berendezés antennája. 12. Be- és kilélegzésre szolgáló szelepek. 13. Televizlós készülék. 14. Tükör. 15. Szellőztető berendezés. 16. Az állatok etetését biztositó berendezés.

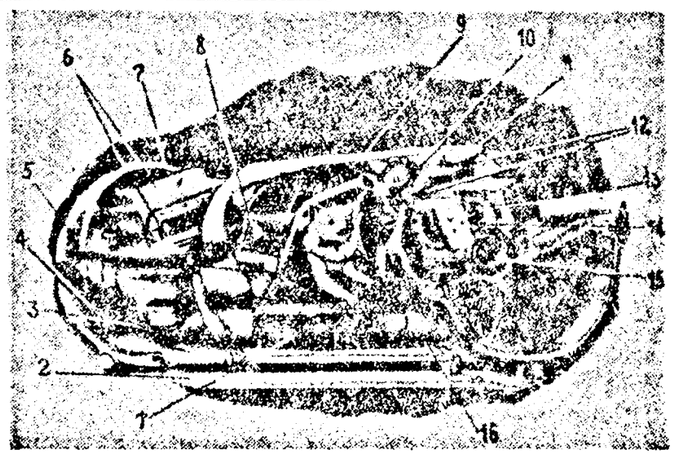

Mindeddig ismeretlen funkcionális rendszer az agy belsejében

Rejtőznek-e még titkok az emberi szervezetben? Nehezen hihető, de mégis.

Az RNK Akadémiája endokrinológiai intézetének kutatói, élükön Stefan Milcu akadémikussal, az agy mélyében olyan funkcionális rendszer létezését állapitották meg, amelyet a multban nem ismertek a tudósok.

1949-ben Moruzzi (Olaszország) és Magoun (USA) professzorok elektroencefalografikus feljegyzések és állatkisérletek alapján megállapitották, hogy az agykéreg müködését az agy mélyében, mégpedig az agy törzsének közepén elhelyezett recés anyag ellenőrzi. Az agytörzs ingerlése nyomán, még az elaltatott állatnál is, felébred az agykéreg. Az ingerlés megszüntetésével megszünik az agykéreg érzékenysége is.

Anohin és Beritov szovjet fiziológusok kimutatták, hogy az agykéreg ingerlése szelektiven megy végbe, vagyis létezik egy olyan rendszer, amely szelektiven müködik és az agykéregnek csupán bizonyos részét helyezi esetenként müködésbe. Ezt a mechanizmust azonban nem fedezték fel. A bizonyitékot Jasper, Naquet és King fedezték fel 1955-ben: kimutatták a talamusnak nevezett képződményben az agynak azt a részét, amely megkülönböztetve csupán az agykéreg hátsó részét ellenőrzi, beleértve a látás és a hallás agyközpontjait is. Továbbra is ismeretlen maradt azonban az a tényező, amely az agykéreg első részét hozza müködésbe. Tudósaink ezt a tényezőt fedezték fel.

Stefan Milcu akadémikus és munkatársai, az idegrendszer és a belső kiválasztásu mirigyek kapcsolatainak tanulmányozása alapján kimutatták, hogy az agykéreg első részének aktiváló rendszere ugyancsak a talamusban, mégpedig a talamus első részében van elhelyezve. Kimutatták, hogy az első hipofizis hormonjai gátló hatást gyakorolnak a talamus ama részére, amely az agykéreg hátsó részét ingerli. Mennél nagyobb az első hipofizis hormonjainak menynyisége a fiziológiai határértéken tul, annál jobban csökken az első agykéreg reagáló képessége a belső szervekből vagy az izmokból jövő ingerekre.

A román tudósok uj felfedezése igen hasznos a gyógykezelés és az elkövetkezendő endokrinológiai vizsgálatok szempontjából, amelyek előtt uj távlatokat nyit. A felfedezés lehetővé teszi számos olyan zavar diagnózisát és gyógykezelését, amely csupán neurótikus tünetekben nyilvánul meg, anélkül, hogy nyilvánvaló endokrin tünetekkel járna.

Tizezer fénykép a napkitörésekről

A Kazah SzSzK Tudományos Akadémiája asztrofizikai intézetének keretében a napkorona tanulmányozására létesitett magaslati állomás fototékája a tizezredik fényképet készitette el a napkitörésekről.

Az állomás Alma Ata közelében, a Tian San hegység északi részén fekszik, 2.600 méter tengerszint fölötti magasságban. Különleges kronográf és kromoszférikus teleszkop segitségével mintegy 3 éve figyelik itt a napkoronát és a kromoszférát.

A fényképek lehetővé tették a napkoronában észlelhető csomók és kondenzálódási övezetek mozgásának helyesebb értelmezését, a protuberánciákhoz való viszonyuk magyarázatát és annak pontos megállapitását, hogy a napkorona milyen szerepet tölt be a föld légkörébe behatoló elektromos töltésü részecskék áramlásának előidézésében.

Ismeri-e városunk történetét?

Az Arad város területén talált legrégibb őskori lelet a csiszolt kőkorszakból (i. e. 4.000 — 1.800) származik. A rendkivül értékes leletre, egy csiszolt kőbaltára az Ujarad felé vezető hid zsigmondházi részén lévő betonpillér helyének kiásásakor bukkantak, a XX. század elején.

A XII. századból származó aradi okmányok már megemlitik Séga, Buzsák, Mikelaka, Csála külvárosokat.

Arad legrégibb, 1698-ból származó térképét a tartományi muzeum őrzi.

1599 és 1601 között jóformán egész Arad megye Mihai Viteazul fennhatósága alatt állott.

Az 1784-es Horia, Closca és Crisan vezette felkelés vérbefojtása után az aradi várban raboskodott számos lázadó paraszt.

Nicolae Bălcescu és Kossuth Lajos 1849 augusztus 7-én az aradi várban találkozott és tárgyalásokat folytatott egymással.

1868-ban játszott először városunkban — a Herbák János mozi jelenlegi helyiségében — Mihail Pascaly, a hires román szinész szintársulata. A bukaresti társulat tagjai között szerény sugói minőségben ott volt Mihail Eminescu, a halhatatlan költő is.

Az 1841-ben épült Ardealul szálloda helyén 1704-től kezdve városunk első póstaállomása müködött.

Az első lóvasut 1869-ben, az első villamos 1944—45-ben kezdett közlekedni városunkban.

A December 30 textilgyárat 1909—1911 között épitették.

A sportélet városunkban 1869-ben kezdődött, torna és könnyü atlétika sportágakban.

A Temesvár — aradi vasutvonalat 1871-ben nyitották meg hivatalosan. A két város közötti távolságot 4—5 óra alatt tették meg a „vasparipák".

Kiss Miklós,
a Tartományi Muzeum dolgozója

Új szovjet antibiotikum

A szovjet Orvostudományi Akadémia kutatóintézetében uj gyógyszert állitottak elő, amely a penicillinnek és más antibiotikumoknak ellenálló kórokozók szaporodását is meggátolja. A Collmicin, ez a könnyen oldódó, fehér- vagy krémszinü por tökéletesen gyógyitja a többi között a csecsemők coelenteritisét, amelynek mindeddig nem volt hatásos gyógyszere. A gyomormütétek előkészitésekor adagolt Colimicinnel sokféle operáció utáni komplikáció előzhető meg.

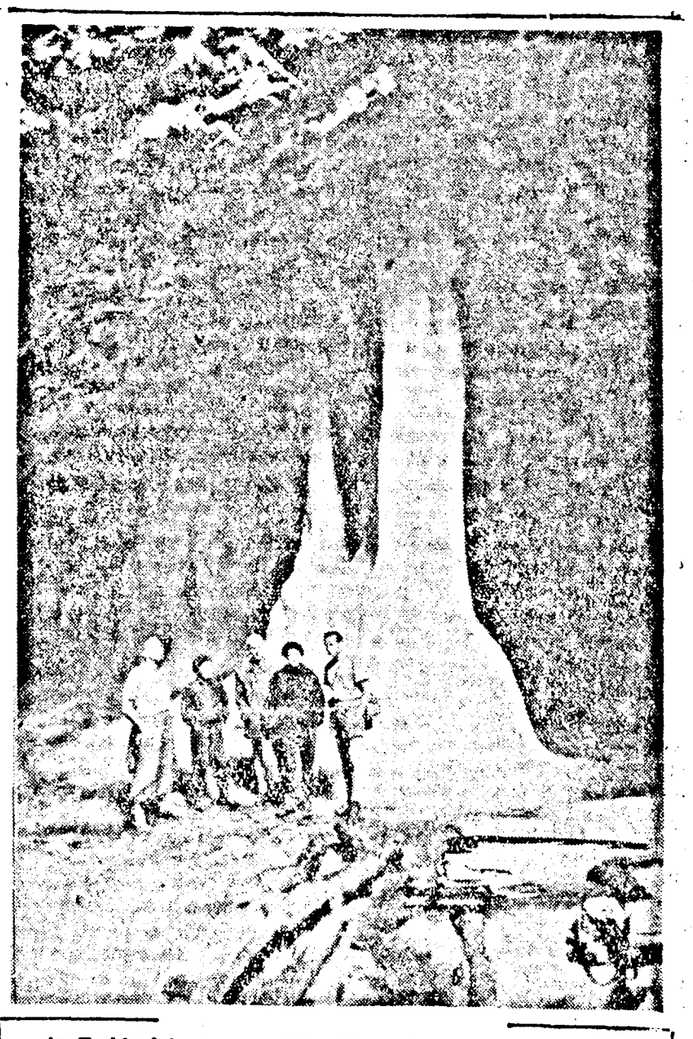

Az Eszkimó barlang, a Bihari hegyekben, 1100 méter magasságban, szép bükkerdő közepén található a turisták kedvenc kirándulóhelye. Bejáratát gazdag növényzet borítja, majd egy hófedte emelkedő után 35 méter hosszu és 15 méter széles terem következik, melynek mennyezete egy lencsealaku kürtőn tart kapcsolatot a külvilággal. A terem alján jobbra négy jég-sztalagmit található, melynek magassága eléri az 5 métert, átmérője pedig több, mint 3 méter. Ugyanitt látható egy testes sztalagmit ikerpár is. E jégbarlang legnagyszerübb természeti szépségét a kürtőn behatoló fény adja meg és igy a látogatók a napsugár fényénél gyönyörködhetnek a jégbarlang szépségében.

(Kelen Ferenc felvétele)

A Vörös Lobogó szerkesztősége és kiadóhivatala: Karl Liebknecht utca 2—4. szám. Telefon: Szerkesztőség: 30-87, 16-92, 35-69. Kiadóhivatal: 16-92. Nyomda: 30-93, 20-77. Tip. IOIL Arad.